

פסטיבל-הסרטים בלוקארנו

נפתח בלי סרט ישראלי

כי כאן רוצים רק קאן

התירוץ אנטי-שמיות לא תופש במיקרה הזה. לפני שנתיים זכה בפסטיבל הזה, פסטיבל-הסרטים הבינלאומי בלוקארנו (שווייץ) ה'איטלקית, מחוז טיצ'ינו, סרט ישראלי. זה היה חמסין של דני וקסמן, שהביא לו פרס שני, ברדלס הכסף, ופרס כספי, שאף ישראלי לא היה מתגבר לוותר עליו.

נוסף לכך ערך שם הבימאי כמה היכרויות, שגם הביאו מכירות לתחנות-טלוויזיה שלא ידעו את יוסף.

שולי ולא-חשוב. פסטיבל-הסרטים הזה, הרביעי בחשיבותו בין הפסטיבלים התחרותיים (הסדר הוא בערך — קאן, ברלין, ונציה, לוקארנו) ייפתח השבוע, כמו בדרך-כלל, גם הפסטיבל הזה, ה-38 במספר, יתגדר בלי סרט ישראלי.

יהיו בו, לעומת זאת, סרטים חשובים כמו קולונל רדל של הבימאי אישטוואן סאבו, ומישימה, של פול שריידר; יציגו את היימאט, בלוי הבימאי אדגר רייס (שאוילי יבוא גם לחיפה), את הסרט היוגוסלבי שזכה בפסטיבל קאן ועוד מפורסמים.

אלה יהיו הפרמיירות הגדולות, אבל בתחרות יקחו חלק סרטים, החל משווייציים דרך יפאנים, איטלקיים, אוסטרליים ורוסיים, עד ניגרי, הודי ויוזעים למה?

לא מפני שמנהל-הפסטיבל, ריינולד סטרייף, אינו רוצה, להיפך, בכל פעם שהוא פוגש ישראליים, הוא שואל ומתעניין: היש סרט ישראלי לשלוח ללוקארנו? הישראליים מושכים בכתף. זה שולי מדי עבורם. הם מעדיפים להמשיך ולספוג סטירנות-לחץ מן התחרות הרישמית בקאן, לשמוע את ספקנותו של מוריץ דה-הארלן מברלין, התר אחרי פצצות מיסחריות, ולקבל בכל פעם "לא" רבתי מוונציה.

לוקארנו לא חשובה דיה עבור מעצמה קולנועית כישראל. אפילו כששואלים את מרכז הסרט הישראלי מקבלים תשובה: אותנו מעניין רק פסטיבל אחד, וזה קאן. אחרת לא כדאי לנו.

נו, בהתחשב באקויר קוראסאווה, אינגמר ברגמן, וודי אלן ורוברט דה-נירו — כולם תוצרי התעשייה הישראלית — אנחנו בטח לא זקוקים לחלוציות כל-כך לא חשוב. כדאי להמשיך ולקטר על אנטי-שמיות ולהישאר בבית.

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: העד, אמדאוס פנטסיה, קאוס, המעבר להודו, לחיי אהבותינו, המבט דמעות של שתיקה.
ירושלים: העד, אמדאוס, חיפה: דמעות של שתיקה.

תל-אביב

*** **לחיי אהבותינו** (מוסיואן, צרפת) הבימאי מוריס פיאלה עורך ניתוח ללא הרדמה למישפחה צרפתית. על פער הדורות, אהבה ופארנויה בין הורים לילדיהם והקושי של שני הצדדים להשתחרר האחד מתלותו בשני.

*** **המבט** (תמוז, אנגליה) ניקולאס רג משתמש בסיפור של דפנה דה-מוראו לנושא חביב עליו — מוות ומיסטיקה. זוג הורים, ג'ולי כריסטי ודונאלד סאתרלנד, מאבדים בת בטייעה ואינם מוצאים מנוחה לנפשם המעונה. בתוך כך וזכה ונציה לטיפול אסתטי מיוחד במינו.

ירושלים

*** **העד** (מוצג גם בתל-אביב ובחיפה, ארצות-הברית) — מיפגשים של עולם ישן וחדש, דרך אהבה בלתי-אפשרית, מוכיחים כי רבה עוד הדרך לסובלנות של בני המין האנושי. האחד כלפי רעהו. סרט יפה לעין וטוב ללב.

חיפה

*** **דמעות של שתיקה** (מוצג גם בתל-אביב ובירושלים, אנגליה) ריינולד פאטנאם עשה זאת שוב — בימאי צעיר, רונאלד ג'ופה, מטפל בסיפור אהבה ונאמנות בין עיתונאי לצלם שלו, על רקע קאמבודיה הקרועה. חובה לראות ולא לשכוח את לבנון.

מאדונה: עקרת-בית יורמית

היותה לעמוד ראשון בטיים ועמוד מרכזי בפלייבוי, מקשטת את הסרט בחיוניות הישירה, ובלי ספק גם במלתחה הפרטית שלה. מה שעושה את הסרט לאוסף של קליפס וידאו מקסימים, אסתטיים ועתירי-המצאות בחלק הראשון וקומדיה שיגריתית יותר עם כל מיני דאוס-אכס-מאכניה בחלק השני. מי שרוצה לראות מה זה אין באופנת-ח'ל, בלי שלם מסיניסעות, ימצא כאן הרבה אינפורמציה.

בות ובורמן: הגונגל טוב יותר

המחזיר את בנו אל היער וממוצץ את הסכר שבנה. הוא החוזר-בתשובה, המשיב לעולם את ההרמוניה שהפר. בשוגג, כמוכן, אבל האמת אינה חד-משמעית כל-כך, ואליבא דבורמן משטנית אפילו יותר מוורדן הרצוג (המקום בו חולמות הנמלים הירוקות). לא כל פרימיטיב מביא ברכה לעולם, ולא כל קידמה מביאה עליו את ייסורי-הידן.

דינוזאור-תינוק: ד"ש מאי-טי

איזודורו ראמוני (הפעלולן של מיפגשים מן הסוג השלישי הספ-ילברגי וקינג קונג) ודומה לאי-טי בפרצופו. אבל כל האכזריות שבסרט והפסיכולוגיה האמריקאית בגרוש מוכיחים שפעלולי ספילברג (אפילו עם שון יאנג היפהפיה שהיתה בת זוגו של האריסון פורד, שחקן ספילברג, בבלינד ראנר), אבל בלי מיקס-ספילברג, לא יביאו את הישועה.

רוברטה

בארץ הפלאות

סוזאן סוזאן (ולימור, תל-אביב, ארצות-הברית) — סוזאן זיידלמן, נחמדות יהודיה בעלת מישפחה בישראל ונשמה בניו-יורק, שם היא גרה, העניקה לסרט את שמו. סוזאן מחפשת נואשות. גם כהצגה-כוננות. זוהי יוצרת אינדיווידואליסטית, הבוחרת לעבוד בתקציבים דלים והמנסה לשבור את כללי-הזהב של האולפנים הגדולים ואת הכלים המקובלים של הקולנוע. אבל אין זה קל לשבור כלים בכל סרט חדש, והיא עשתה זאת טוב יותר בסירטה הקודם, שנראה הרבה יותר סרטי מחתרת. אף שסרט זה ידבר בוודאי לקהל רחב יותר, כי הוא ניחן בתכונות של קצתה — קליל, נעים ובעל טעם מוגדר. רוברטה, עקרת-בית יורמית מנוי-גרסי, מחליפה זהויות, בגדים, חפצים ומאהבים עם פאנוקיסטית מפתיעה מן הווילג' של ניו-יורק. התוצאה — טיול של עלישה קטנה ומשועממת בארץ-הפלאות, שבסופו של דבר מסתבר שאינה שוכנת בדיוק בקצה ההפוך לעולמה. עם קצת דמיון וכוננות לוותר על בולשיט מסויים, המלווה את חיי המרובעים בעולם, אפשר לסבול גם את הבעל, סוכן-אמבטיות הג'קווי; אף שלא פעם שואמים ההרפתקנים נוסח סוזאן לקצת נוחיות ומרובעות נוסח רוברטה.

זיידלמן זכתה מן ההפקה, והכוכבת שלה, מאדונה, טרם

שם חולמים

הירוקים

יער האיזמרוד (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — חבל שאי-אפשר לשמוט סרט על-פי המאמץ — כי אז ציון השעון היה. מצויין. חבל גם שאי-אפשר לשמוט על פי הכוונות — כי אז היה ציון הסרט לפחות. טוב, אשר לתוצאה, טוב שאפשר להחלי על סרט זה את אמנת-המידה האסתטית, וכך יצא גורלו לחסד: "ככה". כי עיקר מעלתו של היער הזה (שמרוב עצים קשה לראותו) הוא בצורתו האסתטית. פיליפ רוסלו, הצלם שעשה גדולות בדיווה, חזר והפגין כאן מה אפשר לעשות בגונגל פראי ובתאו-רה נכונה, כשכמה תמונות לא יישכחו במהרה — מיפגש האב עם בנו האבוד על רקע מפלימים ואווירה קסומה, המעניקה לספור הבלתי-ייאמן של סרט זה ממד מיסטי, חלופי, אותו לנסבל.

לא ייאמן, למרות ששלב הסיפור לקוח מן המציאות. רוסמו פאלנברג, התסריטאי, וג'ון בורמן, הבימאי שכתב גם כמפיק של עצמו, הלכו בעיקבות סיפור על ילד שנחטף על-ידי אינדיאנים ועל אביו שלא נלאה מלחפש אותו בעובי יערות-הגונגל, שניהם התרחקו מסיפורי-המעשה המקורי, ולא במיקרה — כי המסר שיש לשניים הוא אקולוגי-מיסטי: האב, בונה-הסככים, הוא סמל הקידמה הטכנולוגית, ושני השבטים האינדיאנים, המתפתים לחטוף את בנו, הם הטבע המסרב להיכחד, האב,

ספילברג רק

עבר כאן

סוד האגדה האבודה (אלבני, תל-אביב, ארצות-הברית) — במקור שם הסרט בייבי, כי הכוונה לדינוזאור וד בנלי הרך, או, כפי שהוא נקרא בסרט, ברונטוזאור, שמנסים לשכנע אותנו, כי אכן עדיין קיים בעולמנו בימים אלה. מסיבב להנחה זו בנו קלימורד ואלן גרין סיפור קלוש על מדענית טובה, יפה וחמודה, הרוצה להציל את התינוק הפרה-היסטורי מפחילוץ על-ידי המדען הרע (כהוכחה לרישעותו הוא רוצה מתחרה בלי כל בעיות, מייד בחמש הדקות הראשונות של הסרט) ובעיקר רוצה הטובה לזכות בפרס מדעי על תגליתו. החשובה לה יותר מהתינוק שרוצה בעלה — כתבי-ספורט מוכשר, הנקרא לדגל לאחר גלות ג'ונגלית, שנכתה עליו על-ידי אשתו המלומדת.

המדען המנוול נעזר בשכירי-חוב אפריקאיים, המעורבים בכל מיני מהפכות בלתי-ברורות. הזוג האוהב, הזוכה לתחליף זמני של ברונטוזאור חמוד, במקום תינוק של ד"ר ספוק, דולק אחריו ואחרי אמו הטבעית של בייבי, בערך כמו שאינדיאנה ג'ונס יצא בעקבות האוצר המיסטורי במיקדש הארור ובשרדדי, התיבה האבודה. מכאן, סוף-כל-סוף, אפשר להבין את הפילם-סופיה שמאחורי חשם העברי, סוד האגדה האבודה, אבל מה לעשות, אומנם בייבי הוא מעשה מחשבת של